

Punkt 9.

Godkendelse af omsætning af aftale om minimumsnormeringer, styrket tilsyn og øvrige regler vedr. dagtilbud. Tillægsbevilling

2019-097856

Familie- og Socialudvalget indstiller, at byrådet godkender omsætningen af "Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om minimumsnormeringer", herunder,

at Aalborg Kommune fremover stiller krav om, at løn og arbejdsvilkår i private daginstitutioner er på niveau med kommunale daginstitutioner,

at Aalborg Kommune ansøger om midler fra aftalens opkvalificeringspulje med henblik på at sikre en højere andel af uddannet pædagogisk personale i daginstitutionerne,

at der i 2021 gives en tillægsbevilling på 28.036.000 kr. til Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen til minimumsnormeringer i drift i merudgifter og i merindtægter,

at der fra 1. august 2021 opkræves forældrebetaling af statens tilskud til minimumsnormeringer, og at forældrene varsles om stigningen mindst 3 måneder inden den 1. august,

at vedhæftede takstoversigt er gældende fra 1. august 2021, og

at der gives en tillægsbevilling på 10.323.000 kr. til Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, drift, i merudgifter og i merindtægter pga. tilskud fra to statslige puljer til institutioner med mange sårbare og udsatte børn samt pga. den øgede forældrebetaling.

Christina Halkjær var fraværende.

Beslutning:

Anbefales.

Sagsbeskrivelse

Hurtigere indfasning af minimumsnormeringer

I finansloven for 2020 blev der afsat midler til at indføre lovbundne minimumsnormeringer i daginstitutionerne. Målet er at sikre, at der maksimalt er 3 børn pr. voksen i vuggestuer og 6 børn pr. voksen i børnehaver, når minimumsnormeringerne er fuldt indfasede i 2025.

Lovkravet om minimumsnormeringer omfatter kun daginstitutioner, og dermed ikke dagpleje og private pasningsordninger.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har, som led i finansloven for 2021, aftalt at fremskynde indfasningen af de lovbundne minimumsnormeringer med ét år, så de er fuldt indfasede fra 2024.

Desuden indeholder aftalen flere ændringer af regler for kommunale og private dagtilbud og private børnepassere.

Den hurtigere indfasning i 2021-2023 sker via en direkte statslig tildelingspulje, hvor midlerne fordeles uden forudgående ansøgning efter kommunens forventede børnetal (0-5 årige børn) i de enkelte år. Puljemidlerne skal fortsat gå til kommunale og selvejende daginstitutioner og puljeordninger. Men fremover omfatter tildelingen også privatinstitutioner, som derimod ikke længere får mulighed for at trække overskud ud af daginstitutionen.

Minimumsnormeringerne på 1 pædagogisk personale pr. 3 børn i vuggestuer og pr. 6 børn i børnehaver opgøres i første omgang som et årligt gennemsnit på kommuneniveau. Opgørelsesmetoden følger den aktuelle normeringsstatistik, der opgøres af Danmarks Statistik. Dvs. at pædagogiske ledere, pædagoger (herunder også sociale normeringer og ressourcepædagoger), pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere indgår i opgørelsen.

Det er tidligere aftalt at videreføre de to statslige puljer til sociale normeringer på i alt 327,5 mio. kr. De to puljer lægges fra 2023 og frem sammen, og udmøntes samlet til institutionerne, som et supplement til den økonomiske ramme til minimumsnormeringer, på baggrund af en opgørelse af de indskrevne børns socioøkonomiske baggrund.

Aalborg Kommune har i 2020 modtaget i alt 7.850.000 kr. fra disse puljer henholdsvis en pulje til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2 årige sårbare og udsatte børn samt en pulje til flere pædagoger i institutioner med mange børn (0-6 årige) i udsatte positioner.

Det indgår i aftalen, at pædagogisk personale der er ansat via de statslige puljer, ikke skal tælle med i opgørelsen af minimumsnormeringer. Der reserveres derfor en pulje på 100 mio. kr. fra 2024 og frem, som skal dække, at minimumsnormeringerne bliver dyrere for kommunerne, når ansatte via de statslige puljer fraregnes i normeringsstatistikken.

Der er samtidig enighed blandt partierne om, at det skal vurderes, om det er muligt og hensigtsmæssigt at indføre minimumsnormeringer på institutionsniveau, når der foreligger data fra den konkrete implementering i kommunerne. Det forventes at de nødvendige data er tilgængelige i 2023.

Aktuelle normeringer i Aalborg Kommune

Den praktisk oplevede normering i Aalborg Kommune vil typisk være 4,1 barn pr. voksen på 0-2 års området og 8,9 barn pr. voksen på 3-5 års området, når ledere, sociale normeringer mm. ikke indgår i beregningen. I 2021 beregnes den praktisk oplevede normering at blive 3,7 barn pr. voksen på 0-2 års området og 7,3 barn pr. voksen på 3-5 års området, når puljen til minimumsnormeringer, 50% af de pædagogiske leders tid, ressourcepædagogerne og de kommunalt finansierede sociale normeringer indgår i beregningen.

De nuværende normeringer i Aalborg Kommune er ifølge Danmarks Statistik henholdsvis 2,8 børn pr. voksen på 0-2 års området og 5,6 børn pr. voksen på 3-5 års området. I opgørelsen indgår det samlede pædagogiske personale inklusive ledere, ressourcepædagoger, sociale normeringer og vikarer. Opgørelsen er på kommuneniveau og er et gennemsnit for hele året.

Sociale normeringer, som stammer fra statslige puljer, vil fra 2024 ikke kunne indregnes i normeringen. Der kompenseres herfor med en pulje på 100 mio. kr. som beskrevet ovenfor.

Udmøntning i Aalborg Kommune 2021

Aalborg Kommune modtog i 2020 et tilskud på 18,0 mio. kr., beregnet på baggrund af et børnetal på 13.300 børn i alderen 0-5 år. Tilskuddet blev disponeret på byrådets møde den 10. august 2020.

Den nye aftale om hurtigere indfasning giver en beregnet øget tildeling til Aalborg Kommune:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025->
Gl. aftale	18,0	21,6	28,0	40,0	45,9	58,9
Ny aftale	18,0	28,0	34,5	45,9	58,9	58,9

Ministeriet har beregnet Aalborg Kommunes tilskud for 2021 til 28.036.000 kr. Den konkrete udmøntning er fortsat under udarbejdelse, så der kan ske marginale ændringer i de enkelte kommuners endelige tilskud.

Tilskuddet for 2021 lægges til det vedtagne budget på dagtilbudsområdet. Midlerne bliver fordelt til alle kommunale og selvejende daginstitutioner, private daginstitutioner og puljeordninger i forhold til deres børnetal, så det kommer alle børn i daginstitutioner til gode. I 2021 vil de private institutioner og puljeordninger få et samlet tilskud på ca. 1,7 mio. kr. I 2020 blev der kun ydet tilskud til puljeordningerne på 160.000 kr.

De ekstra midler, der er afsat til hurtigere indfasning, udmøntes i 2021-2023 gennem en direkte statslig tildelingspulje, fra 2024 og frem via bloktilskuddet.

Aftalen beskriver, at normeringerne skal følge barnets alder - ikke pasningstypen. Dette for at sikre, at det er pædagogiske hensyn, der afgør hvornår børn overgår til børnehave. Dvs. at der skal prioriteres en højere normering, hvis børnene overgår til børnehave inden de fylder tre år f.eks. 2,9 år. I sådanne tilfælde skal normeringen svare til en vuggestuenormering, indtil barnet fylder tre år, selvom barnet går i børnehave. Spørgsmålet om økonomien bag minimumsnormeringer ift. børnenes alder og lederandelen skal drøftes med KL inden lovgivningsprocessen.

Forældrebetalingen udgør som udgangspunkt 25% af udgiften til en plads i dagtilbud. Men hidtil har det ikke været lovligt, at midler fra statslige puljer er indgået i beregningsgrundlaget for forældrebetalingen. Aftalepartierne er enige om at ændre dette, så midlerne fra puljen til minimumsnormeringer fremover indgår i beregningsgrundlaget.

Puljemidlerne vil ligeledes vil indgå i beregningsgrundlaget for tilskud til private institutioner i årene 2021-2023.

Der oprettes en tilpasningspulje, der tager hensyn til kommunernes socioøkonomi. Tilpasningspuljen udmøntes med 45 mio. kr. i 2022 og 55 mio. kr. i 2023 som en tildelingspulje inden for den tredjedel af kommunerne, der er svagest stillet socioøkonomisk og som i 2018 ikke levede op til minimumsnormeringer. Det forventes ikke, at Aalborg Kommune kan få midler fra denne pulje.

Opkvalificering af personale

For at sikre, at der er tilstrækkeligt med uddannet personale, afsættes en opkvalificeringspulje på 100 mio. kr. i 2023 og 200 mio. kr. årligt fra 2024-2030. For at få andel i midlerne skal den enkelte kommune fremvise en plan for at opnå en uddannelsesdækning på mindst 85% eller en plan for at forbedre uddannelsesdækningen med mindst 10%-point. Hvis ikke alle kommuner kan tilgodeses, prioriteres de kommuner, der har lavest uddannelsesdækning.

Med 75% uddannet personale har Aalborg Kommune en høj andel af uddannet personale i daginstitutionerne og ligger helt i toppen i sammenligning med andre kommuner. Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen udarbejder en plan for at opnå uddannelsesdækningen med henblik på at ansøge puljen, når de nærmere principper og vilkår bliver udmeldt. I Aalborg Kommune er det målet, at 75% er pædagoger, og at pædagogiske assistenter udgør op til 15%, så der samlet er en andel af uddannet pædagogisk personale på op til 90%.

Desuden bliver relevante parter inddraget med henblik på at gøre adgangen til meritpædagoguddannelsen

mere fleksibel. Dette skal ske ved fra 2021 at nedsætte adgangskravet fra fem til to års relevant erhvervs erfaring, eventuelt kombineret med et alderskrav.

Privatinstitutioner kan ikke trække overskud ud

Der skal ikke længere være mulighed for at trække overskud ud af private daginstitutioner. Derfor er det aftalt, at nyoprettede private daginstitutioner fremover skal være organiseret som selvejende privatinstitutioner. Der ændres ikke på øvrige forhold for daginstitutioner, der drives som private selvejende institutioner, og en privat selvejende institution vil således uforandret have ret til at etablere sig uden driftsaftale med en kommune. Der skal således ikke nødvendigvis indgås driftsoverenskomster med disse institutioner i lighed med de driftsoverenskomster, som Aalborg Kommune har pt. Hvorvidt det vil være relevant, vil blive vurderet nærmere, og i så fald vil der blive udarbejdet særskilt indstilling herom. Der må også forventes fortsatte forskelle på de nye typer af selvejende institutioner (de nuværende private) og så de selvejende institutioner, som Aalborg Kommune har driftsoverenskomst med i dag. Sidstnævnte fungerer langt hen ad vejen, som kommunale institutioner, hvor de f.eks. arbejder indenfor rammerne af kommunes politikker, strategier mv.

Der skal ligeledes drøftes og udarbejdes en model for, at eksisterende privatinstitutioner heller ikke kan trække overskud ud. Det kan f.eks. ske ved at omlægge sig til en selvejende institution, eller at forblive i sin nuværende ejerform ved, at der fastsættes anden lovgivning, der sikrer, at der ikke trækkes overskud ud. Der skal samarbejdes med relevante parter om at finde en nænsom overgangsordning. Samtidig er det aftalt, at det skal være en betingelse for fortsat kommunal godkendelse, at tilskud og forældrebetaling alene går til daginstitutiondrift.

Fra 2021 og frem afsættes midler til tilsyn med, at privatinstitutioner ikke udbetaler unormalt høje lønninger, påfaldende husleje forhold eller ekstraordinært høje udgifter til vikarbureauer mv. Der afsættes en samlet reserve på 2 mio. kr. til kommunernes tilsyn hermed.

Løn- og arbejdsvilkår i privatinstitutioner

Det gøres muligt for kommunerne at stille krav om, at løn- og arbejdsvilkår i privatinstitutioner er på niveau med de kommunale vuggestuer og børnehaver. Administrationsgrundlaget for privatinstitutioner er ved at blive revideret, og krav om sammenlignelige løn- og arbejdsvilkår vil blive indarbejdet heri.

Sammenlignelig kvalitet i kommunal og privat pasning

Det skal sikres, at alle institutionstyper er af samme høje kvalitet, og bl.a. lever op til den styrkede pædagogiske læreplan. Det skal således ikke længere være muligt at etablere private institutionslignende pasningsordninger, som ikke har samme standarder som daginstitutioner. Desuden skal reglerne for private pasningsordninger i højere grad følge de regler, som gælder for dagplejen, hvad angår antallet af børn pr. privat børnepasser. Derfor fastsættes der et loft over, hvor mange børn der må tilknyttes nyoprettede private pasningsordninger på 4 børn - eller op til 8 børn, hvis to personer bor i samme husstand. Det skal ikke være mere økonomisk rentabelt at drive en privat pasningsordning, end at være kommunal dagplejer.

Styrket tilsyn

For at understøtte kvaliteten i landets kommunale, selvejende og private dagtilbud skal tilsynet styrkes. Det gælder både det pædagogiske tilsyn og tilsynet med de fysiske rammer for børnenes hverdag.

Der skal fastsættes tydelige lovkrav med minimumstandarder for det kommunale tilsyn, herunder bl.a. uvildighed, at der indgår observationer, at der over tid foretages uanmeldte og anmeldte besøg, at forældrebestyrelserne inddrages aktivt i tilsynet, og at der sker en effektiv opfølgning. Tilsynsrapporterne skal offentliggøres.

Aalborg Kommune har etableret Afsnit for Tilsyn og Privat Pasning som et samlet tilsynsafsnit for både kommunale og private pasningstilbud. I den forbindelse blev der i 2019 godkendt et nyt tilsynsgrundlag, som netop understøtter standarder om uvildighed, observationer, uanmeldte og anmeldte besøg samt inddragelse af bestyrelserne. Desuden sikres en høj grad af ensartethed i tilsynene. Det forventes derfor, at Aalborg Kommune allerede lever op til de kommende lovkrav.

Der etableres et statsligt rejsehold, som af egen drift eller efter ønske fra kommuner og dagtilbud, kan bistå det kommunale tilsyn, indgå i dialog om kvalitetsudviklingen eller følge op på bekymrende forhold mv.

Samtidig skal rejseholdet bidrage til et mere ensartet tilsyn på tværs af kommunerne.

Der afsættes 45 mio. kr. årligt til styrket tilsyn på dagtilbudsområdet fra 2022, heraf reserveres 10 mio. kr. til rejseholdet. I 2021 er det samlede beløb 20 mio. kr.

Forbedret dagtilbudsportal og nyt redskab

Der afsættes en reserve til, at den eksisterende dagtilbudsportal forbedres og udvides med flere informationer. Hermed bliver flere oplysninger på daginstitutionsniveau tilgængelige og sammenlignelige, f.eks. normeringer, andelen af uddannet personale, sociale normeringer, børnenes alder ved overgang til henholdsvis børnehave og skole mv. Informationerne bliver tilgængelige, når den fornødne datakvalitet er til stede.

Den øgede gennemsigtighed skal bl.a. bruges til at styrke forældreinddragelsen i forældrebestyrelserne.

Aftalepartierne ønsker derudover, at forældrene får et lokalt indblik i den "praktisk oplevede normering". Derfor udvikles et redskab til kommunerne, som på baggrund af kommunernes egne data kan vise opgørelser om personalets tid med børnene, ledernes rolle i hverdagen, sygefravær og andre lokale forhold.

Økonomi

Der er tale om tilskud fra staten, hvorfor tillægsbevillingerne ikke påvirker kommunens kassebeholdning.

Fra 2021 er det blevet tilladt for kommunerne at opkræve op til 25% i forældrebetaling af statens tilskud til minimumsnormeringer. Det foreslås, at Aalborg Kommune opkræver 25% i forældrebetaling fra 1. august 2021. Forældrene skal varsles minimum 3 måneder før en ændring af taksterne. Stigningen betyder, at taksterne stiger med 3-4%. En fuldtids vuggestueplads inkl. frokost stiger fra 4.160 kr. pr. måned til 4.305 kr. pr. måned og en fuldtids børnehaveplads inkl. frokost stiger fra 2.595 kr. pr. måned til 2.695 kr. pr. måned. De øvrige takster fremgår af vedhæftede takstoversigt.

Budgetmæssige konsekvenser

	DRIFT 2021	
	Udgifter	Indtægter
	--- 1.000 kr. ---	

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

Sektor: Børn og unge

05.25.14 Daginstitutioner

Statslig pulje til normeringer i 2021, minimumsnormeringer 26.336 -28.036

05.25.19 Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem, private klubber og puljeordninger

Statslig pulje til normeringer i 2021, minimumsnormeringer 1.700

I alt, minimumsnormeringer

28.036 -28.036

05.25.10 Fælles formål

Øgede udgifter til søskendetilskud 255

05.25.14 Daginstitutioner

Tilskud fra ansøgningspulje til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2 årige sårbare og udsatte børn 2.601 -2.601

Tilskud fra ansøgningspulje til flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner (12 mdr. men lavere end 2020) 4.536 -4.536

	DRIFT 2021	
	Udgifter	Indtægter
	--- 1.000 kr. ---	
Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen		
Forældrebetaling af statslig pulje til minimumsnormeringer fra 1. august samt øgede udgifter til friplads.....	2.931	-3.186
I alt, øget forældrebetaling	<u>10.323</u>	<u>-10.323</u>
Sektor Børn og Unge, i alt	<u>38.359</u>	<u>-38.359</u>

Bilag:

Takstoversigt B 2021 pr. 1. august